

TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO, via MOCW

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van
[REDACTED]

Datum

15 mei 2023

Referentie
[REDACTED]

Bijlagen

Aanbiedingsbrief

Tweede nadere MvA

Voorlichting RvS

Openbaar te maken beslisnota

Intern OCW afgestemd

HOenS, IVHO, MBO, PO, VO

nota

Tweede nadere memorie van antwoord wv
instrumentarium

Aanleiding

- De Eerste Kamer heeft op 12 mei 2023 nadere vragen gesteld over het wetsvoorstel uitbreiding bestuurlijk instrumentarium.
- De vragen komen voort uit de voorlichting van de Raad van State d.d. 19 april 2023 (bijlage).
- De EK verzoekt de beantwoording daarvan uiterlijk op 26 mei 2023 aan haar te sturen, zodat de plenaire behandeling op 30 mei 2023 kan plaatsvinden.
- De beantwoording is gereed en wordt hierbij aan u voorgelegd.
- Het voorbereidingsdossier voor de plenaire behandeling wordt via een separate takenlijn aan u voorgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht de volgende stukken te ondertekenen:

- De aanbiedingsbrief aan de Eerste Kamer;
- De memorie van antwoord.

Kernpunten

- De vragen zijn gesteld door het CDA, D66, CU en SGP.
- In feite wordt gevraagd in hoeverre wij de standpunten van de Raad van State kunnen onderschrijven.
- Dit is ten dele het geval.
- Hieronder volgt een samenvatting van de vragen (cursief) en antwoorden.
- *In de ministeriële regeling, waarmee de Commissie maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef in het hoger onderwijs is ingesteld, staat dat de commissie de minister in voorkomende gevallen adviseert of een uiting "flagrant in strijd is met de kernwaarden van de democratische rechtsstaat." Is hiervoor voldoende wettelijke grondslag?*
- Ja. De verplichting om maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef te bevorderen is ruimer dan alleen maar het zich onthouden van discriminatoire uitingen, zoals de RvS lijkt te veronderstellen.
- *Is de spoedaanwijzing een ordemaatregel, met een preventief- en herstelkarakter?*

- Ja, aangezien deze altijd slechts tijdelijk geldig is en alleen kan verplichten tot het treffen van voorlopige maatregelen.
- *Is de (spoed)aanwijzing een punitieve sanctie?*
- Nee. De aanwijzing is bedoeld om ervoor te zorgen dat die overtredingen worden opgeheven en voor de toekomst worden voorkomen, terwijl de spoedaanwijzing (zoals hierboven ook aangegeven) een ordemaatregel is. Het gaat dus om herstelsancties.
- *Kunt u een reactie geven op de voorlichting?*
- Voor wat betreft de begrippen "wezenlijk vermoeden" en "flagrant": zie hierna.
- Voor het overige: de RvS lijkt een behoorlijk terughoudende interpretatie van de burgerschapsopdracht voor te staan. Deze strookt niet met de wetsgeschiedenis en wij kunnen daar dan ook niet volledig in meegaan.
- *Kunt u instemmen met de interpretatie die de RvS geeft van de begrippen "wezenlijk vermoeden" en "flagrant"?*
- "Wezenlijk vermoeden" interpreteert de RvS als: met een substantiële mate van waarschijnlijkheid. Hiermee kunnen wij instemmen.
- Ten aanzien van "flagrant" stelt de RvS: "Indien de term 'flagrant' zodanig wordt uitgelegd dat een enkel ernstig incident nog geen wanbeheer behoeft te betekenen, maar het bevoegd gezag ruimte gegeven wordt om op het incident – snel – te reageren, ziet de Afdeling geen bezwaar in het gebruik ervan in relatie tot het bestuursrecht."
- Deze interpretatie delen wij niet. In de toelichting bij het amendement waarmee dit begrip is ingevoerd, is duidelijk naar voren gekomen dat "flagrant" juist ziet op incidenten. Wel zal in de praktijk geen aanleiding zijn voor een aanwijzing als blijkt dat het bevoegd gezag adequaat op een dergelijk incident reageert.
- *Wat is de toegevoegde waarde van het wetsvoorstel?*
- Dit is meermaals toegelicht, laatstelijk nog in de memorie van antwoord. Daarnaast wordt verwezen.